

Sarphati®

BEDRIJFSECONOMIE: FINANCIERING

Commercie, Management retail, Middenkader Transport en Logistiek, Ondernemerschap retail en Supervisor Logistiek (4)

Theorie | editie 2021 | ESS-examen: Bedrijfseconomie - Financiering

COLOFON

Boom beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur(s): Ilona Scharree, Jip Kruis | Schoolvoorbeeld

Titel: Bedrijfseconomie: Financiering

ISBN: 978 90 3726 043 4

Bronvermelding: Istock, Jurjen Poeles, Shutterstock

2e druk/ 1e oplage

© Boom beroepsonderwijs 2021

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Inleiding	5
Kerntaak en werkprocessen	6
Hoofdstuk 1 De balans	7
1.1 Wat is een balans?	8
1.2 Activa	18
1.3 Passiva	30
1.4 De gouden balansregel	41
1.5 De eindbalans en de resultatenrekening	45
1.6 Samenvatting	46
1.7 Begrippen	50
Hoofdstuk 2 Het eigen vermogen en de ondernemingsvorm	53
2.1 Het eigen vermogen bij verschillende ondernemingsvormen	54
2.2 Eenmanszaak en vennootschap onder firma	57
2.3 Besloten vennootschap	67
2.4 Het eigen vermogen vergroten	78
2.5 Samenvatting	86
2.6 Begrippen	90
Hoofdstuk 3 Financieringsvormen externe financiering of vreemd vermogen	93
3.1 Bancaire financiering	94
3.2 Kopen of leasen?	99
3.3 Alternatieve financiering	110
3.4 Factoring en ketenfinanciering	116
3.5 Cloudoplossingen	122
3.6 Samenvatting	124
3.7 Begrippen	129
Hoofdstuk 4 De liquiditeitsbegroting	131
4.1 De liquiditeitsbegroting	132
4.2 Ontvangsten	135
4.3 Uitgaven	142
4.4 Een liquiditeitsbegroting over een kwartaal	156
4.5 Liquiditeitsproblemen	162
4.6 Cashflow	166
4.7 Samenvatting	173
4.8 Begrippen	177

Hoofdstuk 5	Kengetallen	179
5.1	Welke kengetallen zijn er?	180
5.2	Kengetallen voor de liquiditeit	183
5.3	Kengetallen voor de solvabiliteit	197
5.4	Kengetallen voor de rentabiliteit	209
5.5	Hefboomeffect	216
5.6	Kredietwaardigheid en kredietbeoordelaars	225
5.7	Samenvatting	232
5.8	Begrippen	237
	Index	239

INLEIDING

Als je een nieuw project of een nieuwe onderneming start, stel je vooraf een financieel plan op. Daarin staat wat je nodig hebt bij een nieuwe onderneming of een nieuw project en hoe je dat bedrijf of project financiert. Heb je zelf voldoende geld om alles te betalen of moet je leningen afsluiten? En hoe staat je bankrekening ervoor? Sta je rood of heb je een positief saldo aan het eind van de maand? Dat staat in de liquiditeitsbegroting. En maak je winst? Dat komt dan terug in de exploitatiebegroting.

In hoofdstuk 1 leer je een overzicht te maken van alle middelen die je nodig hebt om een onderneming of project te starten en hoe je die middelen kunt financieren. In hoofdstuk 2 leer je hoe het eigen vermogen van een onderneming verandert wanneer je winst of verlies maakt. Ook leer je dat het eigen vermogen samenhangt met de ondernemingsvorm. In hoofdstuk 3 leer je welke verschillende financieringsvormen er zijn en wat de voordelen en de nadelen daarvan zijn. In hoofdstuk 4 leer je hoe je van tevoren kunt berekenen of je aan het eind van de maand rood staat bij de bank of niet. In hoofdstuk 5 leer je hoe je rendementsprognoses maakt en hoe je financiële kengetallen gebruikt om te bepalen of de onderneming financieel gezond is. Dat doe je door middel van financiële kengetallen.

KERNTAAK EN WERKPROCESSEN

In dit boek komen de volgende kerntaken en werkprocessen aan de orde:

Voor de Logistiek supervisor

B1-K2 Levert input voor logistiek beleid.

Voor de Manager transport en logistiek

B1-K2 Voert managementtaken uit.

Voor de Junior accountmanager, Assistent-manager internationale handel en de Vestigingsmanager groothandel

B1-K1 Onderzoekt de markt en doet voorstellen voor commercieel beleid.

B1-K2 Voert het verkooptraject uit.

B1-K3 Zorgt voor relatiebeheer en klantenservice.

P4-K1 (JAM) Voert het accountmanagement uit.

P5-K1 (AMIH) Organiseert en voert import- en exportactiviteiten uit.

P5-K2 Stelt een export-/marketingplan op.

P6-K1 (VMG) Geeft het vestigingsbeleid vorm.

P6-K2 Runt de vestiging.

Voor de Manager retail

B1-K1 Beheert goederenstroom en voorraad.

B1-K2 Coördineert verkoopactiviteiten en voert deze uit.

B1-K3 Geeft leiding aan het organisatieonderdeel.

B1-K4 Voert beleid van de organisatie uit.

Voor de Ondernemer retail

B1-K1 Start een retailonderneming.

B1-K2 Richt de retailonderneming in.

B1-K3 Geeft strategisch leiding aan de retailonderneming.

B1-K4 Geeft operationeel leiding aan de retailonderneming.

B1-K5 Voert operationele activiteiten in de retail uit.

HOOFDSTUK 1

DE BALANS

Het begint vaak met een idee. Je hebt een handig product op een beurs gezien, het wordt nog niet verkocht in Nederland. Je wilt je transportbedrijf uitbreiden met elektrische bakfietsen voor in de grote steden. Met een slimme app voor het meten van de kledingmaten, bestellen klanten straks minder vaak de verkeerde maat. Maar dan?

Een ondernemer vraagt zich dan af: waar haal ik het geld vandaan om dit plan te realiseren? Dat is waar het bij financiering om gaat.

Maar toch is dat niet de eerste en belangrijkste vraag. De achterliggende vraag is veel interessanter voor een ondernemer: wat ga je doen met dat geld?

De balans is onderdeel van het financiële plan dat een ondernemer maakt om zijn ideeën uit te voeren.

Op de balans staat aan de ene kant de manier waarop je aan geld komt. Wie zijn er bereid om hun geld aan jou en je plannen toe te vertrouwen? Kun je bij een bank terecht voor een lening of zijn er familieleden die je een handje helpen met geld? Aan de andere kant van de balans staat hoe je dat geld hebt ingezet: welke investeringen heb je gedaan in gebouwen, transportmiddelen en voorraden? Dat is nog veel belangrijker als je je ondernemingsplannen wilt uitvoeren of uitvoering geeft aan de plannen van het bedrijf waar je werkt. Welke klanten wil je bereiken, met welk product en hoe ga je dat doen? En pas als die elektrische bakfiets voor de deur staat, dat handige product is geïmporteerd of klanten de slimme app kunnen downloaden, kun je zeggen dat het idee een succesvolle 'onderneming' is geworden. Voordat het zover is, moet je veel cijfers en informatie op een rij zetten in balansen en begrotingen.

Opdracht 1 Logistieke handelingen

Werk samen met drie medestudenten.

Bekijk het filmpje.

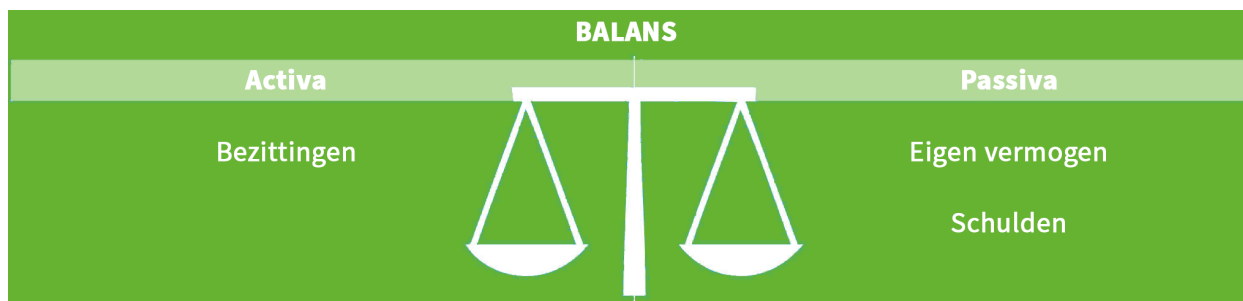
Een balans wordt vergeleken met het maken van een foto op een bepaald moment. Een moment later kan er van alles veranderd zijn.

- Bedenk een voorbeeld om dit uit te leggen.
- Gebruik datzelfde voorbeeld om uit te leggen hoe het kan dat een balans altijd in evenwicht is.
- Bespreek jullie voorbeelden.

1.1 Wat is een balans?

Veel bedrijven moeten jaarlijks hun jaarrekening ter beschikking stellen aan hun omgeving. Voor kleine bedrijven is dat een **balans** met een toelichting daarop. Kennelijk bevat de balans zoveel informatie, dat anderen kunnen zien hoe het bedrijf ervoor staat: een belangrijk overzicht dus.

Een balans is een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van een onderneming op een bepaald moment. Het woord zegt het al: een balans is altijd in evenwicht. Dat komt omdat aan de ene kant staat hoe je aan vermogen (geld) komt en aan de andere kant hoe je dat hebt besteed.

Een balans bestaat uit twee zijdes:

- Debetzijde van de balans
- Creditzijde van de balans

De onderdelen die op de balans staan, noem je ook posten. Het hangt af van het soort bedrijf of bepaalde onderdelen (posten) wel of niet op je balans voorkomen.

Debetzijde van de balans

Aan de linkerkant van de balans staan de bezittingen of activa. Dit is de debetzijde van de balans. Aan de debetzijde kun je aflezen wat je met je eigen of geleende geld hebt gedaan en waarin je hebt geïnvesteerd. Voorbeelden van posten aan de debetzijde van de balans zijn: bedrijfspand, vervoersmiddelen, voorraden en het geld dat de onderneming op de bank heeft staan. Een bedrijf dat zelf niets maakt of produceert, heeft bijvoorbeeld geen productiemachines op de balans staan, maar misschien wel een groot magazijn.

Creditzijde van de balans

Aan de rechterkant staat het vermogen. Dit noem je passiva of de creditzijde van de balans. Aan de creditzijde kun je aflezen hoe je aan het geld komt: deels van jezelf (het eigen vermogen), deels geleend van anderen. Je maakt daarbij onderscheid in vreemd vermogen lang en vreemd vermogen kort. Vreemd vermogen lang is een lening of schuld voor langer dan een jaar. Vreemd vermogen kort moet je binnen een jaar terugbetalen aan degene die het vermogen heeft verschaft.

Rekenvoorbeeld oprichtingsbalans

De oprichtingsbalans van logistiek opslagbedrijf Storage ziet er als volgt uit:

Debet	Balans Storage per 1 januari 2019		Credit
<i>Vaste Activa</i>			
Magazijn	€ 250.000	Eigen vermogen	€ 217.500
Inventaris	100.000	<i>Vreemd vermogen lang</i>	
Heftrucks	120.000	Hypothecaire lening	€ 250.000
<i>Vlottende activa</i>		Banklening	50.000
Vorraden	€ 35.000	<i>Vreemd vermogen kort</i>	
Debiteuren	25.000	Crediteuren	€ 7.500
Bank	15.000	Rekening-courant	20.000
Totaal	€ 545.000	Totaal	€ 545.000

De post bank aan de debetzijde is een positief banksaldo. De post rekening-courant (lopende rekening of betaalrekening) aan de creditzijde is een tekort op een bankrekening.

Debiteuren zijn klanten die op rekening hebben gekocht. De klanten hebben de producten al ontvangen, maar er nog niet voor betaald. Ze hebben een schuld aan de onderneming, daarom staat deze post bij de bezittingen.

Crediteuren zijn leveranciers die aan de onderneming op rekening hebben verkocht. De ondernemer heeft de goederen al ontvangen, maar deze nog niet betaald. De post crediteuren staat aan de creditkant van de balans, omdat het een schuld aan de leverancier is. Het is vreemd vermogen kort, want je moet het binnen een jaar, binnen een maand zelfs, betalen.

Rekenvoorbeeld

Op 8 januari heeft een debiteur € 5.000 betaald via de bank. Ook is er extra voorraad aangeschaft voor € 10.000. € 7.000 is betaald via de bankrekening en € 3.000 daarvan is op rekening gekocht. Als je een balans zou opstellen per 8 januari, dan ziet die er als volgt uit:

Debet	Balans Storage per 1 januari 2019		Credit
<i>Vaste Activa</i>		<i>Eigen vermogen</i>	€ 217.500
Magazijn	€ 250.000	<i>Vreemd vermogen lang</i>	
Inventaris	100.000	Hypothecaire lening	€ 250.000
Heftrucks	120.000	Banklening	50.000
<i>Vlottende activa</i>		<i>Vreemd vermogen kort</i>	
Vorraden	€ 45.000	Crediteuren	€ 10.500
Debiteuren	20.000	Rekening-courant	20.000
Bank	13.000		
Totaal	€ 548.000	Totaal	€ 548.000

Bankrekening: € 15.000 + € 5.000 – € 7.000 = € 13.000

Vermogen is niet hetzelfde als geld. Je zegt wel vaak ‘het geleende geld’ of ‘het geld dat de eigenaar in het bedrijf heeft gestopt’, maar het staat niet op de bankrekening. Het vermogen zit in de bezittingen, het vertegenwoordigt de waarde van de bezittingen.

De balans is altijd in evenwicht

De balans is het overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen op één bepaald moment. De bezittingen van een bedrijf zijn bij elkaar opgeteld net zo groot als het vermogen. Ze zijn altijd in evenwicht.

Aan de creditzijde van de balans staat hoe je aan het geld bent gekomen voor je bezittingen aan de debetzijde van de balans.

De balans verandert voortdurend doordat bijvoorbeeld debiteuren betalen of wanneer een onderneming een nieuwe machine aanschafft.

Als debiteuren betalen, neemt de post debiteuren af en neemt de post bank toe. In dat geval verandert er niets aan de creditzijde van de balans. Er is alleen een verschuiving tussen debiteuren en bank aan de debetzijde van de balans. Het evenwicht blijft.

Rekenvoorbeeld

Debet	Balans per 1 januari 2019		Credit
Winkelpand	€ 135.000	Eigen vermogen	€ 70.000
Debiteuren	25.000	Banklening	100.000
Bank	10.000		
Totaal	€ 170.000	Totaal	€ 170.000

Een van de debiteuren betaalt € 5.000. De post debiteuren neemt af met € 5.000 en bank neemt toe met € 5.000. Er is alleen een verschuiving aan de debetzijde van de balans. Het balanstotaal blijft gelijk.

De nieuwe balans ziet er als volgt uit:

Debet	Balans per 1 januari 2019		Credit
Winkelpand	€ 135.000	Eigen vermogen	€ 70.000
Debiteuren	20.000	Banklening	100.000
Bank	15.000		
Totaal	€ 170.000	Totaal	€ 170.000

Als je een nieuwe machine koopt, komt die op de balans te staan onder de **vaste activa** aan de debetzijde van de balans. De lening die je afsluit voor de aankoop komt voor hetzelfde bedrag aan de creditzijde te staan onder vreemd vermogen lang. De balans is weer in evenwicht.

Een onderneming heeft de volgende balans opgesteld:

Debet	Balans per 1 januari 2019		Credit
Machines	€ 15.000	Eigen vermogen	€ 25.000
Overige activa	35.000	Banklening	25.000
Totaal	€ 50.000	Totaal	€ 50.000

De ondernemer koopt een nieuwe machine erbij voor € 15.000. Hij sluit daarvoor een lening af bij de bank.

Aan de debetzijde tel je bij de post machines de nieuwe machine op: € 15.000 + € 15.000 = € 30.000. Aan de creditzijde tel je bij de post banklening de lening op: € 25.000 + € 15.000 = € 40.000.

De balans na aankoop ziet er als volgt uit:

Debet	Balans per 1 januari 2019				Credit
Machines	€	30.000	Eigen vermogen	€	25.000
Overige activa		35.000	Banklening		40.000
Totaal	€	65.000	Totaal	€	65.000

Het balanstotaal is veranderd, maar de balans blijft in evenwicht.

Een machine wordt in de loop van de tijd steeds minder waard en dat laat je zien op de balans. Aan de financieringskant zit dat ‘verstopt’ in het eigen vermogen.

Een onderneming heeft een machine aangeschaft voor € 50.000 met een banklening van € 50.000.

De onderneming heeft de volgende balans opgesteld:

Debet	Balans per 1 januari 2019				Credit
Machines	€	50.000	Eigen vermogen	€	25.000
Overige activa		25.000	Banklening		50.000
Totaal	€	75.000	Totaal	€	75.000

In het eerste jaar neemt de waarde van de machine af met € 5.000. Verder zijn er geen activiteiten geweest. De balans ziet er aan het begin van jaar 2 als volgt uit:

Debet	Balans per 1 januari 2019				Credit
Machines	€	45.000	Eigen vermogen	€	20.000
Overige activa		25.000	Banklening		50.000
Totaal	€	70.000	Totaal	€	70.000

Het eigen vermogen is verminderd met € 5.000 door de afschrijvingskosten op de machine. Het balanstotaal is veranderd, maar de balans blijft in evenwicht.

Een balans is altijd een momentopname. Zowel de bezittingen als de manier waarop de bezittingen zijn gefinancierd veranderen voortdurend.

Liquiditeitsbalans

De balans heeft een vaste indeling. De onderverdeling is als volgt: De activa bestaan uit:

- Vaste activa
- Vlottende activa

De passiva bestaan uit:

- Eigen vermogen (EV)
- Vreemd vermogen lang (VVL)
- Vreemd vermogen kort (VVK)

Debet - activazijde		BALANS		Credit - passivazijde	
Bezittingen			Financiering		
Langlopende bezittingen	Vaste activa	Eigen vermogen	Eigen vermogen		
		Vreemd vermogen lang	Langlopende schulden		
Langlopende bezittingen	Vlottende activa	Vreemd vermogen kort	Kortlopende schulden		

De balans met deze indeling wordt ook wel de **liquiditeitsbalans** genoemd, omdat de indeling is gebaseerd op de looptijd van de balansposten. De liquiditeit geeft aan in welke mate je bezittingen kunt omzetten in contant geld, zodat je aan je kortlopende en langlopende betalingsverplichtingen kunt voldoen. Zo geldt voor de vaste activa dat ze meerdere jaren vast in de onderneming zitten. De liquiditeit daarvan is heel laag. Ze worden pas liquide als je ze na een aantal jaren verkoopt en ze nog wat opbrengen. Voor de **vlottende activa** op de balans geldt dat je begint met de voorraden. Die zijn het minst liquide, want die moet je nog verkopen. Daarna volgen de debiteuren. Debiteuren zijn de onderneming geld verschuldigd. Ze hebben aankopen gedaan, maar betalen pas later. Ze hebben op rekening gekocht. Je eindigt met de **liquide middelen**: kas en bank. Die staan direct tot je beschikking.

Bij de passiva begin je met het eigen vermogen. Dat beschouw je als permanent vermogen. Je lost er niet op af. Dan volgt het vreemd vermogen lang, waar je lange tijd gebruik van kunt maken, en daarna het vreemd vermogen kort.

Een onderneming of een nieuw project starten

Als je een onderneming of een nieuw project start, ga je bepalen wat je minimaal nodig hebt aan middelen. Dat komt in de **investeringsbegroting** te staan. Een begroting stel je altijd vooraf op. Het is een schatting van alles wat je nodig hebt in de komende periode om aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld machines, vrachtwagens, voorraden grondstoffen en onderdelen.

Vervolgens bepaal je hoe je aan het geld komt voor je benodigde middelen. Dat zet je in je **financieringsbegroting**. Deze begrotingen zijn onderdeel van je financiële plan.

Als je de investeringsbegroting en de financieringsbegroting hebt ingevuld, heb je de begrote openingsbalans van de nieuwe onderneming of het nieuwe project opgesteld. Als het goed is, zal de som van al je begrote benodigde middelen gelijk zijn aan de som van al je financieringen. Daarna stel je eens per periode een balans op om inzicht te krijgen in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen op dat moment.

Bij investeringen gaat het vaak over duurzame productiemiddelen. Maar op een investeringsbegroting voor een nieuw project of een nieuwe onderneming staan alle benodigde middelen, dus ook kortlopende bedrijfsmiddelen zoals voorraden en debiteuren.

Opdracht 2 Balans

- a. Schrijf een korte uitleg over de balans. Doe dit in een Word-bestand.
  - Leg uit wat een balans is.
  - Noteer drie posten die aan de debetkant van de balans kunnen staan.
- b. Upload je bestand.
- c. Eventueel:

Wissel je bestand uit met een medestudent.

Bespreek jullie antwoorden en geef elkaar feedback. Noteer de feedback die je kreeg.

Opdracht 3 De investeringsbegroting

Maak de uitleg compleet. Vul de ontbrekende informatie in.

Op een investeringsbegroting staan alle _____ die je nodig hebt om een _____ of een nieuw _____ op te starten.
_____ is het aanschaffen van _____ en kortlopende _____.